

Strona główna>Sprawy rodzinne i dziedziczenie>Uprowadzenie dziecka przez jednego z rodziców

Uprowadzenie dziecka przez jednego z rodziców

Informacja dla par międzynarodowych z dziećmi, które planują separację. Jedno z partnerów może chcieć powrócić do kraju rodzinnego razem z dzieckiem. Robiąc to bez zgody drugiego rodzica lub sądu, może jednak łamać prawo.

Poniżej można znaleźć informacje o tym, co jest zgodne z prawem i co należy zrobić, jeżeli dziecko zostało uprowadzone przez drugiego rodzica.

Jeżeli dziecko zostało bezprawnie uprowadzone do innego państwa członkowskiego niż to, w którym miało wcześniej miejsce zwykłego pobytu, lub jest tam bezprawnie przetrzymywane, zastosowanie ma [konwencja haska z 1980 r.](#) uzupełniona rozdziałami III i IV [rozporządzenia Bruksela II ter.](#)

W jaki sposób przepisy UE pomagają zapobiec uprowadzeniu dziecka przez jedno z rodziców?

Sąd w państwie, w którym dziecko miało miejsce zwykłego pobytu przed uprowadzeniem, pozostaje odpowiedzialny za kwestie związane z odpowiedzialnością (władzą) rodzicielską, takie jak prawo do pieczy nad dzieckiem i prawo do osobistej styczności z dzieckiem, do czasu rozstrzygnięcia sprawy dotyczącej uprowadzenia. Ma to zniechęcić rodziców do uprowadzenia dziecka w nadziei, że we własnym państwie uzyskają bardziej korzystny dla siebie wyrok.

W jaki sposób rodzic może odzyskać uprowadzone dziecko?

We wszystkich państwach UE funkcjonują [organy centralne](#) pomagające rodzicom, których dziecko zostało uprowadzone za granicę. Istnieje możliwość wszczęcia postępowania o powrót dziecka. W takim przypadku sąd musi rozstrzygnąć sprawę w terminie sześciu tygodni od chwili wniesienia sprawy do sądu. Sąd powinien zapewnić dziecku zdolnemu do kształtowania własnych poglądów możliwość bycia wysłuchanym w toku postępowania.

Czy sąd w państwie, do którego dziecko zostało uprowadzone, może odmówić wydania orzeczenia o powrocie dziecka?

Sąd w państwie, do którego dziecko zostało uprowadzone, może odmówić wydania orzeczenia o powrocie dziecka tylko w następujących przypadkach: jeżeli nie doszło do bezprawnego uprowadzenia lub zatrzymania (art. 3 [konwencji haskiej z 1980 r.](#));

jeżeli w chwili uprowadzenia pozostawiony rodzic nie wykonywał faktycznie prawa do pieczy nad dzieckiem (art. 13 akapit pierwszy lit. a) [konwencji haskiej z 1980 r.](#));

jeżeli istnieje poważne ryzyko, że powrót dziecka naraziłby je na szkodę fizyczną lub psychiczną (art. 13 akapit pierwszy lit. b) [konwencji haskiej z 1980 r.](#)).

Nie można jednak odmówić zarządzenia powrotu dziecka, jeżeli zastosowano odpowiednie środki w celu zapewnienia ochrony dziecka po jego powrocie.

Jeżeli sąd uzna, że nie należy zarządzać powrotu dziecka, musi zwrócić się do sądu w państwie, z którego dziecko zostało uprowadzone (art. 27 akapit trzeci [rozporządzenia Bruksela II ter.](#));

jeżeli dziecko sprzeciwia się powrotowi (art. 13 akapit drugi [konwencji haskiej z 1980 r.](#));

jeżeli powrót nie był dopuszczony w świetle podstawowych zasad państwa wezwanego dotyczących ochrony praw człowieka i podstawowych wolności (art. 20 [konwencji haskiej z 1980 r.](#)).

Sąd w państwie, z którego dziecko zostało uprowadzone, dokona następnie ostatecznego rozstrzygnięcia, uwzględniając dowody i argumentację drugiego sądu. Sąd musi również wysłuchać dziecko i obydwie strony.

Czy orzeczenie sądu będzie automatycznie podlegało wykonaniu?

Prawomocne orzeczenie sądowe wydane w państwie pochodzenia jest automatycznie uznawane i wykonywane w innym państwie UE bez potrzeby stwierdzenia wykonalności (zniesienie *exequatur*), pod warunkiem że sędzia wystawił odpowiednie zaświadczenie przewidziane w [rozporządzeniu Bruksela II ter.](#)

Praktyczny przewodnik dotyczący stosowania rozporządzenia Bruksela II ter znajduje się na stronie: [Publikacje Europejskiej Sieci Sądowej](#)

Powiązane strony:

[Znajdź organ centralny w swoim państwie](#)

[Przewodnik po najlepszych praktykach](#) (243 Kb) – zawiera informacje na temat krajowych postępowań administracyjnych i sądowych dotyczących powrotu dziecka.

Ulotka

Ostatnia aktualizacja: 14/06/2023

Stroną zarządza Komisja Europejska. Informacje na tej stronie nie muszą odzwierciedlać oficjalnego stanowiska Komisji Europejskiej, nie ponosi ona również odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane czy odniesienia na niej zawarte. Więcej informacji na temat praw autorskich odnoszących się do stron UE znajduje się na stronie „Informacje prawne”.